

home
start

JAARVERSLAG 2025

[HOMESTARTVLAANDEREN.BE](https://www.homestartvlaanderen.be)

inhoud

- 3 Voorwoord
- 4 Home-Start, gedreven in het zoeken naar verbinding
- 5 Home-Start in cijfers
- 8 De gezinnen
- 10 De ondersteuning
- 13 Vrijwillige gezinsbuddy's
- 16 Team Home-Start
- 17 Maatschappelijk debat
- 18 Signalen uit de gezinnen
- 20 Steun met impact
- 21 Steun Home-Start

✉ info@homestartvlaanderen.be

📘 Home-Start Vlaanderen

@ [homestart_vlaanderen](https://www.instagram.com/homestart_vlaanderen)

HOMESTARTVLAANDEREN.BE

10 ONGELIJKHEID VERMINDEREN

11 DUURZAME STEDEN EN GEMEENSCHAPPEN

17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

Voorwoord

2025 was een jaar dat ons opnieuw liet zien waarvoor Home-Start Vlaanderen staat: nabij zijn. Bij gezinnen die het moeilijk hebben. Bij ouders die worstelen. Bij kinderen die een eerlijke kans verdienen. En bij de honderden vrijwilligers die week na week, zonder vergoeding, dat verschil maken.

394 gezinnen, 1.042 kinderen, bijna 11.000 steunmomenten. Achter elk cijfer schuilt een verhaal. Een alleenstaande mama die eindelijk adem krijgt. Een peuter die voor het eerst naar de kinderopvang gaat. Een gezin dat de weg vindt naar de juiste hulp, dankzij een gezinsbuddy die er gewoon was.

Tegelijk was 2025 een jaar van tegenwind. Lokale besturen scherpten hun budget aan en Home-Start voelde dat. De werkingen in Lier, Zuid-West-Vlaanderen en Geraardsbergen werden vanaf 1 januari 2026 stopgezet. Voor een aantal andere werkingen, zoals Antwerpen, weten we nu al dat de middelen niet zullen volstaan om een jaarwerking te realiseren. In Ninove en Aalst maakten we deel uit van een aanbestedingsprocedure en was het tot in 2026 afwachten of we als laureaat uit de bus zouden komen. Het uitblijven van een structurele financiering van de centrale werking zorgt voor een chronisch tekort in de werkingsmiddelen en resulteerde noodgedwongen in het inperken van het personeelsbestand. Dat doet pijn, voor de gezinnen die we niet langer kunnen bereiken en voor iedereen die gelooft dat preventie loont.

Want dat is precies wat het onderzoek en onze eigen praktijk ons vertellen: wie vroeg investeert in gezinnen, bespaart later op zware hulpverlening, op crisisopvang, op maatschappelijke kosten die veel groter zijn dan wat preventie ooit kost. Vrijwilligers werken gratis, maar vrijwilligerswerk is niet gratis. Een coördinator, een opleiding, een werking die kwaliteit waarborgt – dat vraagt structurele middelen. Middelen die tot op vandaag niet structureel voorzien zijn.

Samen met het Preventie Collectief blijven we die boodschap met kracht uitdragen. Richting kabinetten, richting parlement, richting iedereen die mee wil bouwen aan een samenleving die gezinnen in een kwetsbare situatie niet laat vallen.

In 2026 gaan we daar onverminderd voor. Met de vrijwilligers die elke week opnieuw aankloppen aan de deur van een gezin in de buurt. Met de coördinatoren die hen begeleiden en de kwaliteit bewaken. En met iedereen die Home-Start een warm hart toedraagt.

Aan hen allen: dank. Jullie maken het verschil, elke week opnieuw.

Rudy Benmeridja

Voorzitter, Home-Start Vlaanderen

Home-Start gedreven in het zoeken naar verbinding

Home-Start Vlaanderen organiseert steun aan huis aan gezinnen met jonge kinderen of aanstaande ouders. De opgeleide en vrijwillige gezinsbuddy's van Home-Start staan ouders wekelijks bij in hun alledaagse zorgen over de opvoeding en ontwikkeling van de kinderen, administratie, vrije tijd, de komst van een baby of schoolse zaken. Ze doen dat vanuit een empowermentgerichte benadering. Tijdens een Home-Starttraject ervaren kinderen en hun ouders hoe ze hun sterke kanten en sociaal netwerk kunnen inzetten, zodat ze veel voorkomende uitdagingen, die bij het opvoeden en opgroeien horen, zelf leren oplossen.

De vrijwillige gezinsondersteuners van Home-Start zijn gedreven in het zoeken naar verbinding tussen gezin, welzijn, onderwijs, jeugdwerk, vrije tijd, armoedebestrijding en tewerkstelling. Door hun laagdrempelige en outreachende aanpak slagen ze erin om samen mét de ouders een veilige en stimulerende omgeving te creëren met kansen voor kinderen en jongeren. Sociale steun en een sterk netwerk van informele en formele steun werken beschermend voor gezinnen met jonge kinderen, vergroten de maatschappelijke participatie en voorkomen dat er intensievere of crisishulpverlening nodig is.

Sociale steun en een sterk netwerk van informele en formele steun werken beschermend voor gezinnen met jonge kinderen, vergroten de maatschappelijke participatie en voorkomen dat er intensievere of crisishulpverlening nodig is. Opgeleide vrijwillige gezinsbuddy's hebben de tijd om een relatie op te bouwen met de gezinsleden en vanuit deze relatie op maat en tempo van het gezin te werken aan duurzame verandering.

Karliën Craps, Algemeen directeur Home-Start Vlaanderen

Home-Start in cijfers

394
gezinnen

1.042
kinderen

10.984
steunmomenten
tussen vrijwilliger
en gezin

392
vrijwilligers

130
nieuwe gezinsbuddy's
gestart

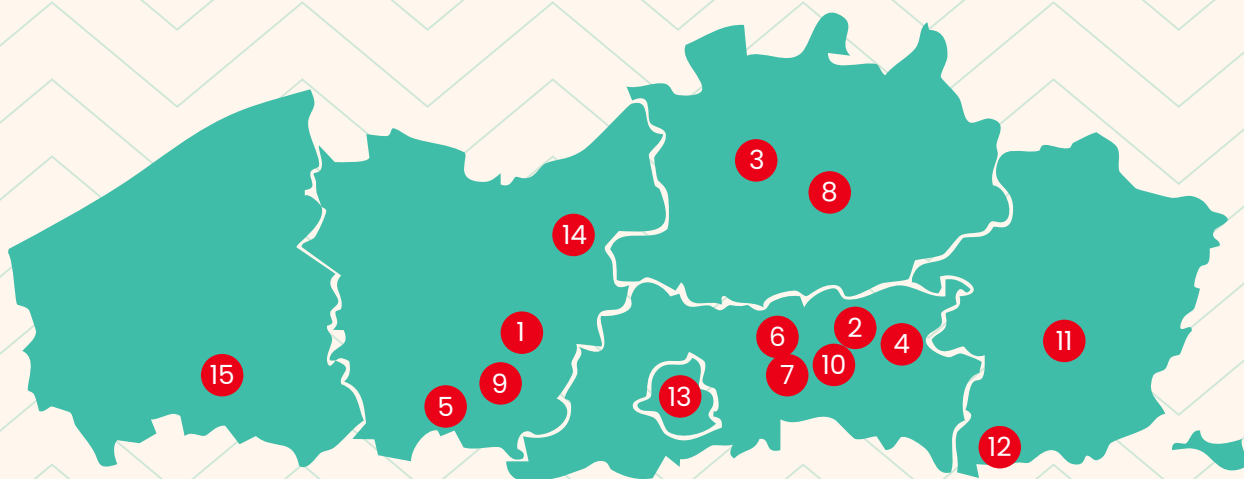
193
trajecten opgestart

175
trajecten afgerond

10,63
fte lokale coördinatoren

15
locaties

28
steden en
gemeenten

**10 Werkingen Home-Start
Vlaanderen i.s.m. lokale besturen,
Opgroeien, 1g1p, RTJ De Tafels,
LEADER Hageland+**

- 1 Home-Start Aalst
- 2 Home-Start Aarschot
- 3 Home-Start Antwerpen
- 4 Home-Start Diest –
Scherpenheuvel-Zichem
- 5 Home-Start Geraardsbergen
- 6 Home-Start Herent
- 7 Home-Start Leuven
- 8 Home-Start Lier
- 9 Home-Start Ninove
- 10 Home-Start Hageland+
(Bekkevoort, Tielt-Winge en Begijnendijk)

**5 werkingen i.s.m. partners
Amiacasa vzw, StapSteen vzw,
CAW Zuid-West Vlaanderen
en Wiegwijs vzw**

- 11 Home-Start Herkenrode
(Alken, Diepenbeek, Hasselt, Herk-
de-Stad, Zonhoven)
- 12 Home-Start Haspengouw
(Gingelom, Heers, Nieuwerkerken,
Sint-Truiden, Wellen)
- 13 Home-Start Brussel
(Sint-Jans-Molenbeek, Anderlecht,
Sint-Gillis, Elsene, Etterbeek, Sint-Lam-
brechts-Woluwe, Sint-Joost-ten-Node,
Sint-Jans-Molenbeek, Laken)
- 14 Home-Start Waasland
(Sint-Niklaas, Lokeren en Moerbeke,
Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht,
Waasmunster, Stekene)
- 15 Home-Start Zuid-West
Vlaanderen
(Kortrijk, Waregem, Menen)

Home-Start samengevat

- ✓ *Wekelijkse steun aan huis bij gezinnen met jonge kinderen of aanstaande ouders*
- ✓ *Opgeleide vrijwillige gezinsbuddy's, gecoacht door een coördinator*
- ✓ *1 gezinsbuddy, 1 gezin, 1x per week, 1 jaar lang*
- ✓ *Outreachende, empowermentgerichte, langdurige steuntrajecten*
- ✓ *Inzet: werken aan zelfvertrouwen en opvoedingsvaardigheden, versterken netwerk, realisatie grondrechten*
- ✓ *Evidence based, kwaliteitsvolle praktijk:*
www.opgroeien.be/kennis/databank-kwaliteitsvolle-praktijken/home-start

De gezinnen

Home-Start richt zich naar gezinnen met jonge kinderen en aanstaande ouders. Meer dan de helft van de gezinnen die Home-Start in 2025 ondersteunde, waren gezinnen met kinderen jonger dan 6 jaar. 35% van de trajecten waren perinatale steuntrajecten, waarvan 39% van de mama's zwanger waren bij de aanmelding. De helft van de gezinnen zijn alleenstaande ouders, 43% heeft geen inkomen uit arbeid.

Twee stijgers die ons zorgen baren, zijn het aantal gezinnen dat opgevolgd wordt door een Vertrouwenscentrum Kindermishandeling, een Ondersteuningscentrum Jeugdzorg, Veilig Huis of jeugdrechtbank (18%). En in maar liefst 49% van de gezinnen die Home-Start ondersteunt, kampt minstens één gezinslid met een psychische kwetsbaarheid.

De ouders die Home-Start bereikt, hebben een zeer beperkt tot geen netwerk. Soms is er al heel wat hulpverlening aanwezig, maar even vaak nog helemaal niet of werd de deur voor alle hulp van buitenaf gesloten.

Vrijwilligers hebben de tijd om een relatie op te bouwen met de gezinsleden en vanuit deze relatie op maat en tempo van het gezin te werken aan duurzame verandering. De gelijkwaardigheid, de belangeloze en onvoorwaardelijke inzet van de vrijwilliger, de (h)erkenning die de ouders ervaren in het gesprek met de vrijwilliger en het volgehouden en aanklampend werken, maken het mogelijk om gezinnen te bereiken die zich niet zo thuis voelen in onze samenleving en vanuit hun eigen ervaringen weinig geneigd of wantrouwig zijn om gebruik te maken van bestaande diensten en voorzieningen.

Voor ik Ingrid kende, zat ik vooral op mijn kamer, ik ging naar school, kwam thuis, studeerde, zorgde voor mijn baby. Ik wist niet hoeveel de wereld daarbuiten te bieden had. Dankzij haar heb ik nieuwe plekken ontdekt.

Anna, mama Hasselt

In 2025 werden 514 aanmeldingen genoteerd, 257 werden aanvaard. 193 trajecten werden opgestart, 175 trajecten afgerond. We eindigden het werkjaar op 31 december 2025 met 114 gezinnen op de wachtlijst.

Gezinnen komen voornamelijk via doorverwijzing bij Home-Start terecht. Kind en Gezin, het Huis van het Kind, Wijkgezondheidscentra, het OCJ, CAW, OCMW, huisartsen, vroedvrouwen, maatschappelijk werkers uit de ziekenhuizen, CGG, buurtwerkingen, CKG, sociale dienst politie, CLB, IGIPnetwerken, CIG, scholen, enzovoort: gezinnen worden vanuit verschillende hoeken toegeleid naar Home-Start.

Profiel van de Home-Startgezinnen in 2025

- 48%** alleenstaand ouderschap
- 43%** geen inkomen uit arbeid
- 67%** thuistaal anders dan het Nederlands
- 19%** nieuwkomers
- 49%** psychische kwetsbaarheid bij minstens één van de gezinsleden
- 14%** fysieke beperking bij minstens één van de gezinsleden
- 18%** onder toezicht van of begeleid door SDJ, VK, OCJ, Veilig Huis
- 8%** jong ouderschap (-25 jaar)
- 35%** perinataal traject, waarvan 39% zwanger bij aanmelding
- 65%** gezinnen met kinderen tussen 0 en 6 jaar

De ondersteuning

De gezinsbuddy's van Home-Start zijn een tijdelijke uitbreiding van het sociaal netwerk van het gezin dat ze steunen. Ze proberen de opvoedingsomstandigheden te verbeteren door stress te reduceren en meer toegang tot hulpbronnen te realiseren. De gezinsbuddy stimuleert contacten in de buurt, leidt de gezinsleden toe naar het vrijetijdsaanbod en leert hen gebruikmaken van voorzieningen die nuttig zijn voor ouders en kinderen. De sociale en praktische steun, vriendschap en aanwezigheid in het gezin thuis, versterken de draagkracht van het gezin, vergroten het zelfvertrouwen en versterkt ouders in hun opvoedkundige rol. Het opvoedgedrag wordt positiever en effectiever, met een positief effect op de ontwikkeling en het gedrag van de kinderen. Hoe die concrete aanpak en de impact daarvan beleefd wordt, lees je op www.homestartvlaanderen.com/verhalenvangezinnenenvrijwilligers

In het begin dacht ik dat Karine vooral zou helpen met het huiswerk van mijn oudste dochter. Maar het werd veel meer dan dat. Ze geeft mij gezelschap en trekt me in gang om mijn werk te doen. En ik voel mij beter. Karine betekent heel veel voor ons, op praktisch én emotioneel vlak. Sinds zij komt, is er meer rust in huis.

Femke, mama Geraardsbergen

Startmaatjes zorgen voor warme wachtlijstzorg

Gezinnen die wachten op de start van een gezinsbuddy kunnen rekenen op beperkte steun van een 'startmaatje'. Dat is een vrijwilliger die af en toe eens langskomt en alvast aan de slag gaat met enkele dringende noden, zoals een brief lezen, een zorgoverleg bijwonen of samen de inschrijving voor de speelpleinwerking in orde brengen. Een belangrijk voordeel van de warme wachtlijstzorg is dat het gezin en hun noden goed in beeld gebracht worden. Dat maakt een gerichtere matching met een gezinsbuddy mogelijk en het laat soms ook toe om tijdig andere hulpverlening in te schakelen.

De ondersteuning was intens. Wekelijks doken er nieuwe uitdagingen op: financiële zorgen, relationele spanningen, administratieve rompslomp, juridische problemen... In zo'n omgeving wordt elke kleine vooruitgang een overwinning.

Philippe, gezinsbuddy Ninove

Complexe gezinssituaties: langdurige en nabije ondersteuning

Meer en meer gezinnen bij Home-Start bevinden zich in een complexe situatie. Op verschillende levensdomeinen lopen ouders vast: huisvesting, werk, schulden, ... Maar liefst 18% van de gezinnen die Home-Start in 2025 ondersteunde, stonden onder toezicht van een jeugdrechtsbank, Vertrouwen centrum Kinder mishandeling, Veilig Huis of OCJ. De problemen die in een gezin leven zijn niet altijd duidelijk bij de aanmelding of na een intakegesprek. Soms vraagt het zelfs maanden lang een wekelijks bezoek, voor ouders in alle vertrouwen alles op tafel durven leggen.

Relatiespanningen, structureel te laat komen op school, een verleden met opname in een psychiatrisch ziekenhuis, de deurwaarder die al lang kwam voor een inboedelbeschrijving: in een aantal gezinnen duiden we onze zorgen en de grenzen aan onze expertise en betrekken we vaak 1 Gezin 1 Plan. Zelfs na een doorverwijzing kan Home-Start betrokken blijven, er elke week opnieuw staan, luisteren, informeren en aanmoedigen. Op die manier levert Home-Start een cruciale bijdrage in het werkveld en organiseert het **zeer laagdrempelige, outreachende en volgehouden langdurige steuntrajecten voor de meest kwetsbare gezinnen met jonge kinderen** in samenwerking met tal van lokale en bovenlokale partners, zowel in stedelijke als plattelandscontext. Dit steeds met de focus op empowerment en vanuit een preventieve insteek: het uiteindelijke doel is dat de ouders zelf de regie terug in handen nemen.

Gezinscoaches aan de slag in complexere situaties in Leuven

In 2025 liepen er in Leuven 9 gezinscoachtrajecten. Vrijwillige gezinsbuddy's van Home-Start werden door het Huis van het Kind extra opgeleid tot gezinscoach en zijn aan de slag in gezinnen waar de zorg niet van een leien dakje loopt of zeer intensief is. Gezinscoaches bewaken dat de zorgen rond verschillende levensdomeinen worden opgepikt en er eventueel meerdere partners betrokken worden. Ze bewaren samen met de ouders het overzicht en zorgen ervoor dat de ouders de regie in handen houden, of nemen het even over wanneer nodig. Ze brengen betrokken hulpverleners samen rond de tafel en stemmen af. Gezinscoaches realiseren hun engagement in nauwe samenwerking, in duo, met de lokale coördinator.

Taalmaatjes

Met de steun van de provincie Vlaams-Brabant gingen in de werkingen van Herent en Leuven de voorbije twee jaar maar liefst 22 taalmaatjes aan de slag. Zij gingen wekelijks op bezoek in hun Home-Startgezin en gingen zeer laagdrempelig aan de slag met de Nederlandse taal. Tijdens opleidingsavonden i.s.m. de thuisbegeleidingsdienst Woluwe (Broeders van Liefde) en een 'taalterras' in de zomer konden taalmaatjes rekenen op extra vorming over en uitwisseling rond taalvaardigheid en taalstimulering.

Wekelijks ga ik langs bij mijn Home-Startgezin om samen leuke dingen te doen: een spelletje spelen, een boek lezen, naar de bib, gaan zwemmen. Soms help ik ook met meer praktische dingen zoals 'hoe schrijf ik mijn kind in voor het zwembad' en ondertussen oefenen we volop Nederlands. Ik heb het gevoel dat ik hun wereld net dat tikkeltje groter kan maken, dat ik een verschil kan maken gewoon door daar te zijn.

Floor, taalmaatje Leuven

Perinatale ondersteuning

Home-Start Vlaanderen ondersteunde vorig jaar 137 gezinnen in de periode vlak voor of na de bevalling. Bij 39% van deze gezinnen startte de steun al tijdens de zwangerschap. In 8% van de gezinnen gaat het over jonge twintigers of tienerouders. Als partner van Born in Belgium worden deze steuntrajecten met voorrang opgestart. Home-Start is ook partner in de projecten in het kader van de uitrol van het Perinataal Programma in Ninove, Antwerpen en Leuven.

Vrijwillige gezinsbuddy's

328
gezinsbuddy's

130
nieuwe
vrijwilligers
gestart

107
vrijwilligers
gestopt

78%
vrouw

22%
man

12% 19 – 25 jaar
39% 26 – 50 jaar
29% 51 – 65 jaar
19% 66 – 75 jaar
1% 75+

Eén gezin, één vrijwilliger, éénmaal per week

De kern van Home-Start zijn de vrijwilligers die gezinnen in hun eigen omgeving steun en praktische hulp bieden bij gezins- en opvoedingstaken. Het unieke aan de Home-Startwerking is dat één vrijwilliger één dagdeel per week bij één gezin aan huis gaat en dit voor een langere tijd, met een minimum van 1 jaar.

Als gezinsbuddy bij Home-Start ondersteunde ik Katia en Krishna om hun weg te vinden als jonge ouders en een netwerk op te bouwen op de plek waar ze wonen.

Elly, gezinsbuddy Hageland

Opleidingen, vorming en coaching vrijwilligers

Naast het wekelijks engagement in het gezin, neemt de gezinsbuddy jaarlijks deel aan een aantal vormingen en gezinsbesprekingen tijdens de intervisiemomenten.

In 2025 werd de nieuwe startopleiding uitgerold. Drie modules, "Werken aan veerkracht in gezinnen", "Basishouding van een Home-Startvrijwilliger" en "Krachtgericht werken aan netwerk", gaan vooraf aan een uitgebreid kennismakingsgesprek. Daarna start de vrijwilliger in een gezin. Samen met de coördinator maakt de gezinsbuddy tijdens een huisbezoek voor het eerst kennis met het gezin.

De eerste weken is er regelmatig contact tussen de gezinsbuddy en de lokale coördinator.

Na een half jaar volgt er een uitgebreid afstemmingsgesprek, na een jaar een afrondingsgesprek of afstemming indien nood aan verdere ondersteuning. Tussentijds zijn er vaak korte whatsappberichten of telefoongesprekken om even te reflecteren of af te stemmen. Elke maand ontvangen Home-Startvrijwilligers een nieuwsbrief in hun mailbox.

172

aanwezig op de infosessies voor nieuwe vrijwilligers

157

vrijwilligers volgden een startopleiding

130

vrijwilligers zijn opgestart als gezinsbuddy

Voor de intervisiemomenten wordt vaak samengewerkt met partners. Voorbeelden van thema's die aan bod kwamen, zijn: casusbespreking, omstaanderstraining, omgaan met drugs- en alcoholafhankelijkheid, kennismaken met de lokale sociale kaart, kennismaken met het aanbod van het Huis van het Kind, taalstimulering bij meertalig opvoeden, armoede en communicatie, film 'My paper life' met nabespreking, theater de Kansendans, bezoek aan de tentoonstelling 'Gedeeld en betrokken ouderschap in beeld' met nabespreking, EHBO bij jonge kinderen, moeilijke gesprekken met ouders, welzijnswandeling in de stad, mondzorg bij jonge kinderen, het ABC van motivatie, zelfzorg, grenzen stellen, ...

Daarnaast bood Home-Start Vlaanderen 3 online sessies aan in 2025: Omgaan met verontrusting, perinatale ondersteuning van jonge ouders in een kwetsbare situatie, executieve functies stimuleren bij jonge kinderen.

Totaal aanwezig op intervisiemomenten: 581

“

De coördinator is er als klankbord en de intervisiemomenten geven houvast. Je kan met je vragen en twijfels altijd ergens terecht.

Philippe, gezinsbuddy Ninove

“

Ik ben 'gerekruteerd' op de markt bij de infostand van Home-Start. Ik dacht "dat kan nooit veel werk zijn", tot ik bij een alleenstaande mama met 4 jonge kinderen terecht kwam. Vandaag ga ik 1 tot 2 keer per week langs bij 'mijn' gezin. Ik help de kinderen met hun huiswerk, leer ze fietsen, schreef ze in voor de voetbal, ben een luisterend oor voor de mama en steun haar met haar administratieve zaken. Een sterke mama, maar er zijn gewoon handen tekort. Ik krijg er zoveel van terug.

Herman, gezinsbuddy Antwerpen

Team Home-Start

De Home-Startcoördinator als lokale motor

De lokale Home-Startcoördinator begeleidt en coördineert de lokale Home-Startwerking, in nauwe samenwerking met het Huis van het Kind. De lokale coördinator staat in voor de selectie en opleiding van vrijwilligers, de intake van de te ondersteunen gezinnen, de match tussen vrijwilliger en gezin en de opstart, opvolging en afronding van het ondersteuningstraject.

10,63 fte lokale coördinatoren en vrijwilligerscoaches waren aan de slag in 2025, ondersteund door 1,93 fte vanuit de centrale werking van Home-Start Vlaanderen.

Een sterke centrale werking om kwaliteit te borgen

De centrale werking van Home-Start Vlaanderen zorgt voor de methodische ondersteuning, de ontwikkeling van materialen, interne visitaties en kwaliteitsbewaking, de ontwikkeling van de inhoudelijke visie, de training van nieuwe coördinatoren, de ontwikkeling van de startopleiding voor vrijwilligers, de communicatie. De medewerkers voeren partneroverleg en hebben een signaalfunctie naar overheden, maar zorgen ook voor het zakelijk beheer van de vzw, het personeelsbeleid, ict en fondsenwerving.

Vorig jaar werden er door de centrale werking 5 lerende netwerken georganiseerd met alle coördinatoren uit Vlaanderen en Brussel, in samenwerking met o.a. Keki (nu STEKR) en dOT vzw over het toepassen van het kinderrechtenperspectief in onze dagelijkse werking, de schadelijke impact van racisme, casusbespreking en ervaringsuitwisseling tussen coördinatoren.

De laagdrempelige, vraaggestuurde aanpak van Home-Start is zo waardevol voor vele van de mensen waarvoor we staan.

Joni, Consulent Sociale Dienst Jeugdrechtbank Mechelen

Maatschappelijk debat

Investeren in een goede start is de slimste keuze vanuit menselijk, maatschappelijk en economisch perspectief

Home-Startwerkingen strijden, samen met andere partners, tegen sociale ongelijkheid en armoede. Home-Start Vlaanderen voedt mee het maatschappelijk debat over het ondersteunen van gezinnen in een kwetsbare situatie. Wij durven stellen dat we vandaag, na meer dan 30 jaar, veel expertise als mobiel aanbod met vrijwilligers opbouwden: als vrijwilligersorganisatie, buddywerking, trajectondersteuning en in het werken met zeer kwetsbare gezinnen, waar we wekelijks aan huis komen. Ondanks onze bewezen impact, expertise en samenwerking met vele partners, blijft een structurele financiering al jaren achterwege. Vrijwilligers werken gratis, maar vrijwilligerswerk is niet gratis. Home-Start speelt een rol in een zorgzame samenleving waarin ouders met jonge kinderen preventieve steun krijgen volgens de principes 'vroeg en nabij'. De langdurige en nabije steuntrajecten die krachtgericht inzetten op netwerkverbreding en het realiseren van grondrechten, creëren kansen voor kinderen. 2025 stond, via onze deelname aan het Preventie Collectief, een collectief van verschillende initiatieven in de preventieve gezinsondersteuning, in het teken van deze boodschap.

Minister Gennez in gesprek met Home-Startmama D. uit Leuven tijdens de studiedag 'Kinderen en gezinnen duurzaam versterken'.

- Samen met verschillende partners uit de preventieve gezinsondersteuning, vormt Home-Start Vlaanderen het 'Preventie Collectief'. Op 13 mei 2025 werd de **visienota** om de preventieve gezinsondersteuning een prominentere plek te geven op de politieke agenda, verspreid aan het kabinet, Opgroeien en via de kanalen van de organisaties.
- We organiseerden op 22 mei mee de [studiedag Kinderen en gezinnen duurzaam versterken](#) in het Vlaams Parlement, waar praktijk, onderzoek en middenveld het belang van preventief werken in gezinnen duidelijk stelden en beleidsaanbevelingen formuleerden voor de politieke partijen.
- Als lid van de **Kinderrechtencoalitie Vlaanderen** vertolkten we de stem van kinderen die in een kwetsbare situatie leven en benadrukten we het belang van het ondersteunen van ouders in de zorg voor hun kinderen en het creëren van een kansrijke omgeving. In 2025 schreven en verspreidden we mee het standpunt 'De Schooluitvalstrik'.
- Home-Start Vlaanderen nam deel aan de commissie preventieve gezinsondersteuning van het **Vlaams Welzijnsverbond**. Samen met het Welzijnsverbond kwamen we op voor de preventieve ondersteuning van gezinnen door vrijwilligers en behartigden we onze belangen bij het Vlaamse beleid.
- We namen deel aan het **sectoroverleg** en bleven bij het **agentschap Opgroeien** en de betrokken kabinetten ijveren voor een structurele subsidiëring van het mobiel aanbod preventieve gezinsondersteuning door vrijwilligers.
- We organiseerden op 20 oktober mee de [studiedag 'Versterken van kinderen en jongeren die opgroeien in armoede'](#) i.s.m. De Katrol, Uilenspel, Kompagnon, 't Scharnier, Kanzo en Howest Brugge, met een voorstelling van goede praktijken.

Preventieve gezinsondersteuning

- **preventieve buffer** die ouders de steun biedt die ze nodig hebben, zodat ze veerkrachtig blijven, ook **wanneer het opvoeden onder druk staat**
- **vermijden** dat alledaagse problemen onoverkomelijke obstakels worden die **crisiszorg** of andere ingrijpende hulpverlening vragen
- een noodzakelijke en volgehouden aanpak om de **toegang tot kwaliteitsvolle voorzieningen en basisrechten**, zoals gezondheidszorg, kinderopvang en onderwijs, te realiseren bij gezinnen in een kwetsbare situatie

Signalen uit de gezinnen

4 jaar wachten op een huurpremie

Gezinnen steunen in de zoektocht naar een voldoende grote en gezonde woning is vandaag een onmogelijke opdracht. Er is een groot tekort aan betaalbare en kwalitatieve woningen op de privémarkt en de wachtlijst voor een sociale woning is onrealistisch lang. Verhuizen buiten de regio betekent het verlies van een kwetsbaar maar essentieel netwerk van ondersteuning en hulpverlening. Dit leidt tot sterk stresserende situaties. Vaak proberen gezinsbuddy's en coördinatoren in overleg te gaan met huisbazen en bevoegde stadsdiensten en betrekken we de Huurdersbond om de rechten van de gezinnen te garanderen bij dreigende uithuiszettingen, juridische procedures, discriminatie en ondermaatse woonomstandigheden. Die rechten zijn niet of onvoldoende gekend of worden niet aangekaart uit angst de woning te verliezen.

De Vlaamse huurpremie moet gezinnen behoeden om een al te hoge schuldenlast op te bouwen en uithuiszettingen voorkomen, maar rechthebbenden ontvangen pas na 4 jaar de eerste premie. Bovendien stopt de premie van zodra de woning 'ongeschikt' verklaard wordt. Een status waarbij de huisbaas aangemaand wordt de woning aan te passen, maar deze intussen verder mag blijven verhuren. Het gezin betaalt intussen de volle pot, ook al onderneemt de huisbaas verder geen actie of stelt die de aanpassingen uit.

Een diagnose, en dan?

We merken een toename van aanmeldingen van gezinnen met kinderen met een ontwikkelingsstoornis. Voor ouders blijkt het opstarten en doorlopen van een diagnostisch traject rond ontwikkelingsstoornissen bijzonder moeilijk. Een gezinsbuddy aan hun zijde helpt om te vertalen, te duiden, mee te luisteren. De procedures zijn complex (vb. voorwaarden en nodige attesten voor logopedie), vaak langdurig en brengen bovendien aanzienlijke

kosten met zich mee. Daarnaast signaleren we dat de diagnostische centra of CLB's hun rol in het begeleiden en coördineren van deze trajecten onvoldoende (kunnen) opnemen. Ouders missen duidelijke informatie, gerichte doorverwijzing en opvolging, waardoor diagnoses en gepaste ondersteuning vaak te laat of moeizaam tot stand komen. Na de diagnose worden ouders onvoldoende begeleid naar behandel- en revalidatietrajecten of stoten ze op een wachtlijst van een jaar.

Zoeken naar betaalbare en toegankelijke gezondheidszorg

In de helft van de gezinnen die Home-Start ondersteunt, kampt minstens 1 van de gezinsleden met een psychische kwetsbaarheid of diagnose. De eerstelijnspsycholoog is een succesvol en dankbaar aanbod om gezinsleden naartoe te leiden, maar is niet op maat van iedereen of volstaat niet voor iedereen. Het aanbod psychische gezondheidszorg is vandaag niet toegankelijk. Als je je al een weg weet te banen in het vinden van de juiste info en betrouwbaar aanbod, stoot je op lange wachttijden, een veel te hoge kostprijs of gewoon geen aanbod in de regio. Ook een huisarts vinden is geen evidentie in bepaalde streken, laat staan een geconventioneerde kinesist of tandarts. Een winkelkar met eten en de schoolfactuur betalen of een mammografie en een kinereeks voor rugklachten? De keuze is snel gemaakt.

Nood aan een toegankelijk vrijetijdsaanbod in de vakanties

Dankzij de Uitpas nam de betaalbaarheid van vrijetijdsactiviteiten sterk toe. Er is ook een grote bereidheid in de Huizen van het Kind of vrijetijdsdiensten om ouders te helpen met het inschrijven van de kinderen in kampen of ander vrijetijdsaanbod. Het aanbod in de vakantieperiodes is echter overall onvoldoende: de beschikbare plaatsen zijn zeer snel volzet en kinderen van alleenstaande werkende ouders en de meest kwetsbare kinderen – zeer gebaat met (buiten) spel, sociale contacten en taalstimulering in de vakanties – vallen uit de boot.

Geen plek in de kinderopvang

Meerdere ouders die Home-Start ondersteunde waren genoodzaakt hun arbeidscontract te beëindigen, wegens geen beschikbare kinderopvang. Vooral moeders blijven soms tot een jaar en langer ongewild thuis omdat er geen plek is in de kinderopvang.

Niet meer welkom op school en geen plek in het buitengewoon onderwijs

Het aantal kinderen dat niet (voltijds) naar school kan omwille van een ontwikkelingsstoornis of gedragsproblemen neemt toe. Ouders blijven thuis van het werk om de zorg op te nemen voor hun kind dat niet meer welkom is in de kleuter- of lagere school en waarvoor geen plek is in het buitengewoon onderwijs. Scholen en CLB's leveren te weinig inspanningen om tijdelijk onderwijs aan huis te installeren, op zoek te gaan naar alternatieven of ouders te steunen in het zorgtraject van hun kind (diagnostiek, zoeken naar betaalbare en toegankelijke hulp). Ouders beschikken niet over de kennis, vaardigheden en kracht om thuis op een stimulerende manier met de beperking van hun kind om te gaan en een traject uit te zoeken op maat van hun kind. Er bestaan weinig initiatieven om schooluitval te vermijden bij kinderen jonger dan 12. Op initiatieven die helpend zijn, zoals brugfiguren en buddyprojecten, werd er het voorbije jaar bij veel lokale besturen bespaard.

Ik voelde echt veel steun van Georges. Hij heeft me echt geholpen om stappen te zetten, maar ook de kinderen groeiden dankzij zijn aanwezigheid. Yacqub maakte een enorme sprong op school. En ik heb veel bijgeleerd – over werken, maar ook over hoe alles in België loopt.

Hibaq, mama Hasselt

Steun met impact

Sterk opgeleide vrijwilligers kenmerken het kwaliteitsbeleid van Home-Start, maar ook het lerend netwerk van coördinatoren, de interne kwaliteitscontrole via visitaties en de ontwikkelde en gedeelde materialen.

Bij Home-Start meten we de impact van ons handelen aan de hand van een impacttool en sturen bij waar nodig. De meeste vooruitgang boeken we op de domeinen verbreding van het netwerk, het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid bij de ouder en diens positievere blik op de toekomst. Maar we merken ook een toegenomen deelname aan gemeenschapsactiviteiten, meer gebruik van diensten en voorzieningen in de buurt en een betere schoolse cultuur in huis, allen zaken met een positieve impact op de ouder-kindrelatie.

Ook op de domeinen mobiliteit, huisvesting, inkomen en sfeer in huis meten we een lichte stijging. Die stijging is vaak te wijten aan het inzetten op grondrechtenverkenning en -realisatie, zoals het verkrijgen van een toelage, het vinden van kinderopvang en ondersteuning bij contacten met de huurdersbond. De domeinen welbevinden, talentontwikkeling en algemene ontwikkeling van het kind, de ouder-kindrelatie, het voldoen aan de basisbehoeftes van het kind scoren bij aanvang al vrij hoog, maar kennen toch een lichte stijging na een Home-Starttraject in het gezin.

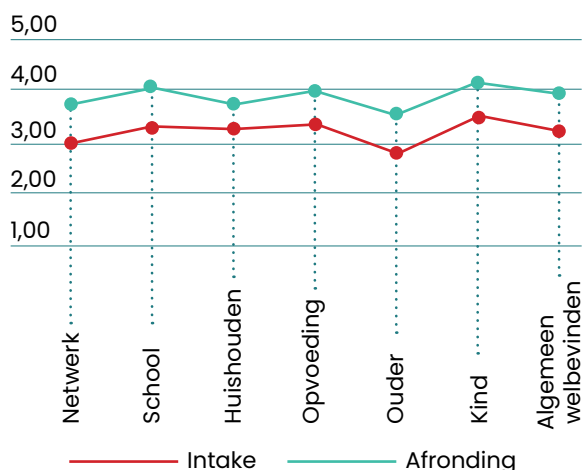

Ik heb jullie organisatie recent leren kennen via een gedeelde casus. Zonder jullie hulp zou het gezin niet tot bij ons geraakt zijn. Ik maak me ook zorgen over het verder verloop van het diagnostisch onderzoekstraject dat dit gezin nog bij ons zal doorlopen en de haalbaarheid hiervan zonder jullie hulp. In ieder geval: bedankt voor de inzet en jullie warme manier van werken.

Marjoleine, Klinisch psycholoog ZAS UKJA (Universitaire Kinder- en Jeugdpsychiatrie Antwerpen)

Impact Home-Start 2025

92 gezinstrajecten

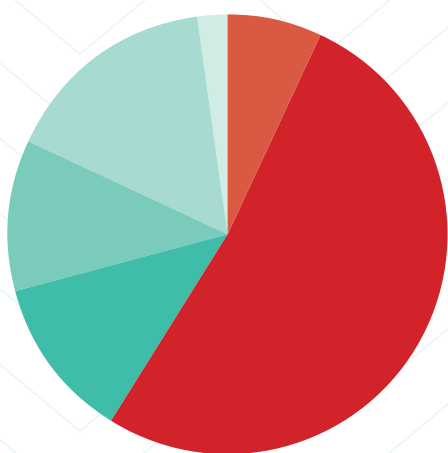
Steun Home-Start

Home-Start kan bestaan dankzij de steun van velen. De subsidies vanuit de overheid nemen jaarlijks af. Voor Home-Start is het zoeken naar fondsen en middelen om de dagelijkse werking te financieren dan ook een permanente opdracht. Wij zijn de sympathisanten en bedrijven die eenmalig of maandelijks een financiële bijdrage leveren bijzonder dankbaar. Je kan Home-Start steunen via een eenmalige of maandelijke bijdrage, surf naar

www.homestartvlaanderen.com/steun-homestart

Inkomsten

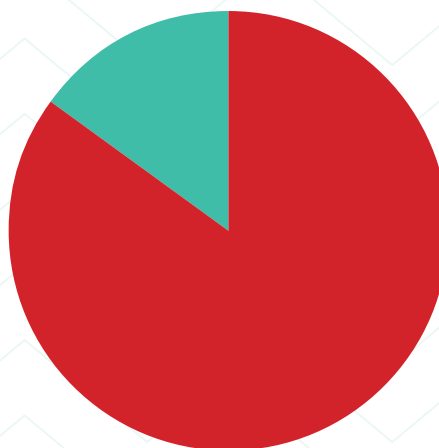
Publiek: 59%

- Vlaamse Overheid (7%)
- lokale besturen (52%)

Privaat: 41%

- fondsen (12%)
- giften (11%)
- eigen dienstverlening (16%)
- andere (2%)

Uitgaven

Medewerkers: 85%

Organisatiekosten: 15%

Als een jong gezin in nood
je hart opent en raakt,
als jij hun wereld, stap voor stap,
mooier en ruimer maakt,
als je wegen durft te tonen,
echt een bruggenbouwer bent,
zachtheid door het leven weeft,
graag focust op talent,
dan hebben wij je nodig,
je kijk én roze bril,
een gift of wekelijks bezoek,
ze maken het verschil.

Home-Start Vlaanderen vzw X Liz is More

Colofon

Home-Start Vlaanderen vzw kon in 2025 rekenen op de steun van de Vlaamse Overheid, stad Aalst, stad Aarschot, gemeente Herent, stad Diest, stad Scherpenheuvel-Zichem, gemeente Begijnendijk, gemeente Tielt-Winge, gemeente Bekkevoort, stad Lier, stad Leuven, stad Ninove, RTJ De Tafels, Wiegwijs vzw, CAW Zuid-West Vlaanderen, StapSteen vzw, Amiacasa vzw, Welzijnszorg, Kindergeluk vzw, Impact Together, provincie Vlaams-Brabant, Buurten op den Buiten, LEADER+ Hageland, Cera holding, Ronde Tafel 74 Ninove, Ladies Circle Leuven, Rotary Leuven – Rotselaar, Lions Lier Twee Neten.

Met foto's van: Iratxe Alvarez, Thomas Rouckhout (Kwin Agency)
Opmaak en lay out: Uncompressed

Naamsestraat 153-155
3000 Leuven

✉ info@homestartvlaanderen.be

☎ 0497 555 628

Homestartvlaanderen.be
Homestartworldwide.org

V.U. : Rudy Benmeridja, Naamsestraat 153 - 155, 3000 Leuven

Gezinsondersteuning aan huis

